

Мексиканська готика

КУПИТИ

- Бестселер The New York Times
- The Guardian рекомендує
- Роман-переможець премії LOCUS
- Номінант на престижну премію Брема Стокера

Мексика 1950-х. Юна красуня Ноемі отримує дивний лист від своєї кузини й подруги дитинства. Каталіна нещодавно була щасливою нареченою й надсилала листівки з весільної подорожі, а зараз благає сестру врятувати її від неминучої загибелі. Ноемі вирушає на порятунок до Дому-на-Горі, маєтку сімейства Дойлів. Намагаючись дошукатися правди, вона з'ясовує, що з будинком не все гаразд. Щось (чи хтось) тут намагається заволодіти її свідомістю. Крім того, дівчина дізнається, що колись славний рід Дойлів причетний до кривавих справ. А найбільше смертей і таємниць має на своєму рахунку голова роду, містер Говард. Те, що він скоїв колись заради багатства та довгих років життя — божевілля... Ноемі належить покласти край жахам, які століттями приховували похмурі стіни Дому-на-Горі. Проте вона й не здогадується, що той, хто одного разу переступив поріг будинку, не має шансів вирватися з нього...

МЕКСИКАНСЬКА
ГОТИКА
МАЄТОК МОРОКУ

Це як новий Лавкрафт
у декораціях
Латинської Америки.
Дуже атмосферно.

The Guardian

СІЛЬВІЯ МОРЕНО-ГАРСІЯ

КСД



SILVIA MORENO-GARCIA

MEXICAN GOTHIC

A NOVEL

СІЛЬВІЯ МОРЕНО-ҐАРСІЯ

МЕКСИКАНСЬКА ГОТИКА

РОМАН

Переклад з англійської Бориса Превіра

ХАРКІВ
2022 **КСД**

КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2022

ISBN 978-617-12-9809-5 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:



This translation published by arrangement with Del Rey, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Перекладено за виданням: Moreno-Garcia S. Mexican Gothic : A Novel / Silvia Moreno-Garcia. — New York : Del Rey, 2020. — 320 p.

Дизайнер обкладинки *Маріанна Пащук*

Фото на обкладинці *Alexander Lipko Photography*

Морено-Гарсія С.

М79 Мексиканська готика : роман / Сільвія Морено-Гарсія ; пер. з англ. Б. Превіра. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. — 304 с.

ISBN 978-617-12-9578-0

ISBN 978-0-525-62078-5 (англ.)

Мексика 1950-х. Юна красуня Ноемі отримує дивний лист від своєї кузини й подруги дитинства. Каталіна нещодавно була щасливою нареченою Вірджил Дойла і надсилала листівки з весільної подорожі, а зараз благає сестру врятувати її від неминучої загибелі. Ноемі вирушає до Дому-на-Горі, маєтку сімейства Дойлів. Намагаючись дошукатися правди, вона з'ясовує, що з будинком не все гаразд. Крім того, дівчина дізнається, що колись славний рід Дойлів причетний до кривавих справ. А найбільше смертей і таємниць має на своєму рахунку голова роду, містер Говард Дойл. Те, що він скоїв колись заради багатства та довгих років життя, — божевілья... Ноемі належить покласти край жахам, які століттями приховували похмурі стіни Дому-на-Горі. Проте вона й не здогадується, що той, хто одного разу переступив поріг будинку, не має шансів вирватися з нього...

УДК 821.134.2(7/8)

© Silvia Moreno-Garcia, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2022

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2022

1

Прийоми в домі Туньйонів традиційно тривали допізна, а що господарі страх як любили костюмовані бали, було зовсім не дивно зустріти там жінок у квітчастих народних спідницях і зі стрічками у волоссі, а також арлекінів і ковбоїв, що їх супроводжували. Знаючи, що гуляння затягнуться надовго, їхні шофери вирушали перехопити тако біля кіоску або ж навідувались до покоївки із сусідньої садиби, влаштовуючи їй залицяння, за своєю поштивістю достойні вікторіанського роману. Дехто збирався у гурти, викурити по папіросі й побазікати, інші влаштовувалися покуняти. Усі вони чудово знали, що раніше першої ночі ніхто не має наміру розходитися.

Тож воно й зовсім не дивно, що пара, яка вийшла з будинку о десятій, порушила звичний лад. Та що найгірше, шофер чоловіка відійшов десь попоїсти. Маючи дещо спантеличений вигляд, молодик міркував, що йому робити далі. На ньому була громіздка коняча голова з пап'є-маше, через яку дорога додому через усеньке місто видавалася неабиякою проблемою. Ноемі казала, що має намір перемогти у конкурсі костюмів і цим заткати за пояс Лауру Кезаду з її кавалером, тому хлопчина вирішив постаратися на совість. Утім, виявилося, що його зусилля були даремні, адже супутниця одягнулася геть не так, як збиралася.

Ноемі Табоада планувала взяти напрокат жокейський костюм із батіжком. Образ мав вийти яскравий і дещо скандальний, бо вона чула, ніби Лаура збирається на прийом у подоби Єви, зі змією довкола шиї. Та врешті-решт Ноемі передумала. Костюм вершниці виявився негарний і кусючий, тому замість нього вона обрала зелену сукню, обшиту білими квітками, однак, не завдавши собі клопоту попередити про зміни в планах свого супутника.

— Що тепер робити?

— За три квартали звідси є проспект. Можемо спіймати там таксі, — сказала вона Уго. — Маєш сигаретку?

— Сигаретку? Я навіть не знаю, де я дів свого гаманця, — відказав Уго, лапаючи кишені піджака. — Та й хіба у тебе в сумці нема сигарет? Якби не знав тебе, подумав би, що на власні не маєш грошей. — Але ж наскільки цікавіше, коли даму сигаретою пригощає кавалер.

— Я зараз тебе навіть жуйкою пригостити не можу. Може, я забув йогодесь у домі?

Вона не відповіла. Поки дійшли до проспекту, Уго добряче намучився, тягнучи під пахвою голову, і кілька разів мало не впустив її. Ноемі махнула рукою і спинила таксі. Сівши в машину, Уго з полегшенням поклав свою ношу на сидіння.

— Могла б і попередити, що можна не тягнути із собою цюштукенцію, — пробуркотів він, помітивши усмішку на устах шофера і розуміючи, що той потішається з нього.

— Ти такий гарний, коли сердишся, — відказала вона, дістаючи сигарети з сумочки.

Уго був схожий на Педро Інфанте в молодості, і зовнішністю, і харизмою. Що ж до решти його рис — характеру, соціального статусу і кмітливості, — Ноемі особливо про це не замислювалася. Коли вона чогось хотіла, то просто хотіла — і край. Донедавна хотіла Уго, однак тепер, маючи його прихильність, почала міркувати про те, як би чимшвидше його здихатися.

Біля її дому Уго потягнувся до неї, схопивши за руку:

— А поцілунок?

— Мушу бігти, але можеш посмакувати трохи моєї помади, — сказала вона, вставляючи йому в губи свою сигарету.

Вистромившись із вікна, Уго насупленим поглядом провів Ноемі до дому, через двір, прямісінько до батькової контори. Як і решта будинку, приміщення було виконане в сучасному стилі, котрий явно резонував із новизною статків родини. Хоч батько Ноемі ніколи і не був злидарем, він спромігся перетворити невеличкий бізнес із виробництва фарбувальних матеріалів на надзвичайно прибуткову справу. Він знав, чого хоче, і не боявся демонструвати це у сміливих кольорах і простих лініях. Крісла по кімнатах були обтягнуті яскраво-червоною тканиною, а барв кожному приміщенню додавали пишні вазони.

Двері до контори були відчинені. Не зволивши постукати, Ноемі прошмигнула всередину, цокаючи каблучками по дубовій підлозі.

Поправивши орхідею у волоссі, вона гучно зітхнула і сіла у крісло навпроти батькового столу, пожбуривши крихітну сумочку на підлогу. Вона також знає, чого хоче, і не любить, коли її викликають додому так рано.

Не відриваючи голови від якогось документа, батько махнув їй заходити — дзвінкий цокіт високих підборів краще від будь-якого привітання слугував чітким сигналом про її повернення.

— Повірити не можу, що ти дзвонив до Туньйонів, — сказала вона, стягуючи білі рукавички. — Я розумію, тобі не дуже подобається, що Уго...

— Це не має нічого спільного з Уго, — перебив її батько.

Ноемі насупилася, стиснувши рукавичку правицею.

— То це не через нього?

На вечірку вона відпросилася, але про те, що йде туди з Уго Дуарте, не сказала, бо знала про батькове ставлення до хлопця. Старий страшенно боявся, що Уго зробить їй пропозицію, а вона погодиться. Ноемі ж виходити за парубка намірів не мала і неодноразово повторювала це батькам, однак тато їй не вірив.

Як і будь-яка порядна панянка, Ноемі купувала одяг у «Паласіо де Ієро», фарбувала губи помадою від «Елізабет Арден», мала кілька дорогих шубок, вільно володіла англійською — дякувати викладачкам школи «Монсеррат», ясна річ, приватної, — а весь свій вільний час, як передбачалося, мала присвячувати розвагам і пошукам чоловіка. Як наслідок, на батьків погляд, кожнісінька хвилина її дозвілля обов'язково мусила супроводжуватися знайомствами з можливими нареченими. Інакше кажучи, розважатися заради розваги їй було заборонено — лише задля знайомства з потенційним чоловіком. І усе було б добре, якби батьку подобався Уго, але той був лише молодшим архітектором, а від Ноемі очікувалося проявляти більше амбіцій.

— Ні, але до цього питання ми ще повернемося, — сказав батько, заводячи Ноемі у глухий кут.

Оголосили повільний танець, коли служник постукав її по плечу і спитав, чи може вона пройти у кабінет і відповісти на дзвінок від пана Табоади. Це зруйнувало їй весь вечір. Спершу думала, що батько якось дізнався, що вона пішла з Уго, і тепер прагне висмикнути її з його обіймів і дати їй прочухана. Однак коли не це входило в його плани, то що б це ще могло бути?

— Сподіваюсь, це не якісь погані новини? — спитала вона, змінивши тон.

Коли вона сердилася, її голос ви́щав, звучав по-дівчачому в порівнянні з тією розміреною манерою розмови, яку вона опанувала

за останні роки.

— Не знаю, але те, що я тобі зараз скажу, не можна розповідати нікому. Ні матері, ні брату, ні друзям. Тобі ясно? — спитав батько, не зводячи з Ноемі погляду, доки вона нарешті не кивнула.

Відтак відкинувся на спинку крісла, склав руки до купи і кивнув у відповідь:

— Кілька тижнів тому я отримав від твоєї кузини Каталіни листа, в якому вона пише дуже дивні речі про свого чоловіка. Тож я написав Вірджилу, щоб дізнатися, в чім річ. Він відповів, що Каталіна почала поводитися дивно і це його непокоїть. Проте він переконаний, що їй вже кращає. Ми деякий час листувалися. Я наполягав, що коли Каталіні справді недобре, варто перевезти її у Мехіко і показати фахівцю, однак він запевнив мене, що потреби в цьому немає. — Ноемі зняла другу рукавичку і поклала на коліна. — Ми зайшли у глухий кут, здавалося, він не збирається робити анічогісінько, але сьогодні я отримав телеграму. Ось, почитай.

Узявши зі столу папірець, батько підсунув його до Ноемі. Це було запрошення. Її запрошували навідати Каталіну. Потяг зупиняється у їхньому містечку не щодня, але у понеділок ходить. На вокзалі на неї чекатиме машина.

— Ноемі, я хочу, щоб ти поїхала туди. Вірджил каже, вона хоче тебе бачити. Тим паче, мені здається, в такій справі буде доречніше, щоб її навідала жінка. Може бути й таке, що це перебільшення і у них звичайне сімейне непорозуміння, — сама знаєш, твоя кузина схильна до драми. Не виключено, що так вона прагне привернути до себе увагу.

— Хай так, але як нас стосуються Каталініні сімейні проблеми? — спитала вона, хоч і вважала, що батько явно перебільшує, говорячи про Каталініну любов до драми. Зрештою, кузина рано втратила обох батьків, а після такого не все гаразд буде з кожним.

— Каталінин лист був дуже дивний. Вона заявляє, ніби чоловік труїть її, пише, що має видіння. Не стану стверджувати, буцім тямлю щось у медицині, але мені здається, цього достатньо, аби почати пошуки хорошого психіатра.

— У тебе зберігся той лист?

— Так, ось він.

Розібрати слова, тим більше вхопити, про що йдеться у листі, було вкрай складно. Почерк був кривий, неохайний:

*...він намагається отруїти мене. Цей будинок прогнів, він смердить смертю, тут все протхнуло злом і жорстокістю. Я щосили намагалася зберігати тям, не звертати уваги на цей бруд, але не змогла. Я втрачаю лік часу, не можу втримати думки вкупі. Благаю. Благаю. Вони злі, жорстокі. Вони не відпускають мене. Я замикаю двері, та вони однаково приходять і не замовкають цілу ніч. Я боюся цих неприкаяних душ, примар, безплотних створінь. Змій, що пожирає власний хвіст, отруєна земля під нашими ногами, фальшиві обличчя, фальшиві голоси, павутина дрижить від рухів павука. Я Каталіна. Каталіна Табоада. КАТАЛІНА. Ката, Ката, виходить погуляти. Я скучила за Ноемі. Молюся, щоб побачити тебе. Ноемі, заברי мене. Врятуй. Сама себе порятувати я не в змозі. Міцні, як залізо, пута сковують мої думки, терзають мою плоть. Воно тут, у стінах. Воно не відпускає, тому і звертаюся до тебе. Порятуй мене, спини їх. Заради всього святого....
Поспіши.*

Каталіна

Поля листа були вкриті словами, цифрами, колами. Все це виглядало тривожно.

Коли вона востаннє бачилася з Каталіною? Певне, кілька місяців, якщо не цілий рік, тому. Каталіна з чоловіком поїхали на медовий місяць у Пачуку. Звідти вона їй дзвонила і прислала кілька поштів. Після того вони майже не спілкувалися, окрім телеграм на дні народження рідні по кілька разів на рік. Мабуть, було ще привітання на Різдво, бо кузина надіслала подарунки. Чи, може, то Вірджил написав? Хай там як, але лист був вкрай сухий, ніби написаний лише тому, що так заведено.

Усі вважали, що Каталіна щаслива у шлюбі, тому й пише нечасто. А ще у неї вдома не було телефона — що не така вже й дивина для провінції, — та й писати вона ніколи особливо не любила. Ноемі ж, цілком зайнята своїм соціальними обов'язками і навчанням, думала, що рано чи пізно кузина з чоловіком приїдуть у Мехіко їх навідати. Та лист, який вона тримала в руках, був дивний в усіх можливих сенсах: написаний від руки, хоч Каталіна завжди віддавала перевагу друкарській машинці, і страшенно плутаний, хоч кузина зазвичай висловлювала свої думки чітко.

— Це дійсно дуже дивно, — визнала Ноемі.

Вона ж бо вважала, що батько перебільшує або ж користується нагодою відволікти її від Дуарте. Як виявилось, дарма.

— Дивно — це ще слабо сказано. Як бачиш, неважко зрозуміти, чому я написав Вірджилу і попросив у нього пояснень. Так само тобі тепер має бути ясно, чому я не розумію його наполягань, буцім усе налагодилося.

— А що саме ти йому написав? — спитала вона, побоюючись, що батько міг висловитися не зовсім ввічливо, адже він людина серйозна і може ненароком образити когось своєю безцеремонністю.

— Що він мусить зрозуміти, що мене не вельми радує перспектива помістити свою небогу в «Ла Кастаньеду»...

— Ти так і написав, що хочеш запроторити її в лікарню?

— Лише зауважив, що не виключаю такої можливості, — відповів батько, простягаючи руку, щоб Ноемі повернула йому листа. — Авжеж, це не єдиний заклад, але я знаю тамтешніх лікарів. Їй необхідна професійна допомога, якої у провінції не знайдеш. Боюся, крім нас зарадити їй ніхто не в змозі.

— Ти не довіряєш Вірджилу.

Батько сухо гикнув:

— Ноемі, твоя кузина вискочила заміж поспіхом, не зваживши усе як слід. Звісно, я не заперечуватиму, Вірджил Дойл — привабливий чоловік, але хтозна, чи можна на нього покластися.

Його правда. Каталіна не хотіла почекати зі шлюбом, і родичі мали дуже мало часу, щоб познайомитися з нареченим ближче. Ноемі навіть до ладу не знала, як вони познайомилися. Про те, що кузина знайшла когось, вона дізналася, лише коли Каталіна почала розсилати запрошення на весілля. Якби її не запросили дружкою, вона ніколи й не довідалася б, що Каталіна взагалі вийшла заміж.

Такі потаємність і поспіх батьку не сподобалися. Хоч він і влаштував молодятam весільний бенкет, Ноемі знала, що Каталінина поведінка образила його. Ще одна причина, чому вона не особливо переймалася тим, що кузина так різко урвала спілкування з родиною, полягала у тому, що останнім часом їхні стосунки стали дещо прохолодними. Але Ноемі вірила, що все невдовзі владнається, в листопаді Каталіна приїде до Мехіко, вони разом вирушать на різдвяні закупи і всі будуть щасливі. Час. Усе це — лише питання часу.

— Тобто, ти вважаєш, вона каже правду і він її дійсно ображає, — виснувала вона, намагаючись пригадати власні враження про нареченого.

Гарний і чемний — ці два слова спали на думку першими. Однак і обмінялися вони лиш кількома реченнями.

— Але в листі вона говорить, що справа не лише в тому, що він її труїть. Каже, що крізь стіни їй являються якісь примари. Невже це можуть бути слова здорової людини?

Батько встав із крісла, підійшов до вікна і, схрестивши руки, виглянув надвір. Вікна контори виходили на виплекані матір'ю бугенвілії, що буяли барвами у нічній темряві.

— Усе, що мені відомо, — це те, що з нею не все гаразд. А ще я знаю, що якби вони розлучилися, він залишився б без жодного песо. Коли вони одружувалися, мені було ясно, що його родина збанкрутіла. Поки він із нею, у нього є доступ до її рахунку. Тож йому вигідно тримати Каталіну в маєтку, навіть якби їй було краще з нами у місті.

— Гадаєш, він настільки корисливий, що ставитиме гроші перед добробутом власної дружини?

— Ноемі, я його зовсім не знаю. Ти також. І в цьому вся біда. Він — чужинець. Каже, що піклується про неї й у них все налагоджується, але боюсь, що вона лежить прив'язана до ліжка і її годують примусово.

— І ти ще кажеш, що це Каталіна схильна до драми? — зітхнула Ноемі, розглядаючи орхідеїну бутоньєрку.

— Мені відомо, як це, коли в родині хтось нездужає. Моя мати кілька років була прикута до ліжка після інсульту. А ще я знаю, що такі речі часом неможливо владнати самотужки.

— То чого ти хочеш від мене? — спитала вона, складаючи руки на колінах.

— Щоб ти оцінила ситуацію, подивилася, чи можна перевозити її у місто, і переконала його, що так буде краще.

— І як я маю це зробити?

Батько легенько усміхнувся. Цей усміх і розумні, темні очі вона успадкувала від нього.

— Ти вітряна, постійно змінюєш думку про всіх і все. Спершу ти хотіла вивчати історію, тоді драматургію, а зараз — антропологію. Ти

перепробувала всі можливі види спорту, не спинившись на жодному, а вже після третього побачення з хлопцем перестаєш йому дзвонити.

— Це не дає відповіді на моє питання.

— Я якраз до нього веду. Ти вітряна, зате невідступна, коли діло йде до чогось *лихого*. Гадаю, саме час спрямувати цю впертість на щось корисне. Ти ніколи не зупинялася надовго на чомусь одному, крім фортепіано.

— І англійської, — зауважила Ноемі, хоч і не мала настрою перечити батьку, бо й сама усвідомлювала, що міняє залицяльників, як рукавички, і за день може змінити чотири різні сукні.

«Але ж у двадцять два й зарано вирішувати щось всерйоз і надовго», — додала про себе. Та доводити щось батьку даремно. Він бо перейняв сімейний бізнес ще у дев'ятнадцять, коли ж вона, на його погляд, поволі прямує в нікуди. Він суворо зиркнув на неї, й вона зітхнула:

— Що ж, гадаю, погостювати в них кілька тижнів буде не зайвим...

— Ноемі, ти їдеш у понеділок. Саме тому я й викликав тебе з вечірки. У понеділок мусимо посадити тебе на перший ранковий потяг до Ель-Тріунфо.

— Але ж у мене концерт... — почала було вона.

Це була слабка відмовка, і обоє це прекрасно усвідомлювали. Вона брала уроки фортепіано з семи і двічі на рік грала невеличкі концерти. І хоч сьогодні для панянки гра на інструменті вже не така важлива, як в часи юності її матері, це уміння досі неабияк цінувалося у світських колах. До всього, Ноемі любила грати.

— Авжеж, концерт. Закладаюся, ти планувала запросити Уго Дуарте, щоб він, бува, не привів туди іншу, або ж просто вирішила похизуватися новою сукнею. На жаль, у тебе є важливіші справи.

— До твого відома, нових суконь я не купувала вже давно, а піти планувала у спідниці, яку вдягала на коктейльну вечірку в Грети, — відповіла Ноемі, що було правдою тільки наполовину, адже вона дійсно мала намір піти на концерт із Уго. — Але концерт — не головна моя морока. За кілька днів починаються заняття, і я не можу поїхати ось так — ні з того, ні з сього. Мене не допустять до іспитів.

— Ну й нехай. Іспити можна перескласти.

Вона вже збиралася заперечити такій батьковій недбалості, аж тут він розвернувся і суворо глянув на неї:

— Ноемі, я постійно тільки й чую від тебе, що про той національний університет. Якщо виконаєш моє прохання, дозволю тобі вступити. Батьки дозволяли їй ходити до Жіночого університету Мехіко, але виступили проти, коли після його завершення вона оголосила про намір продовжувати навчання. Ноемі планувала здобути магістерський ступінь з антропології. Для цього їй треба було вступити до Національного університету. Батько твердив, що це марнування часу, бо там повно молодиків, що забивають дівчатам голови непристойностями.

Мати також не підтримувала цих сучасних вигадок. Казала, що життєвий цикл дівчини має бути простіший — від дебютантки до дружини. Подальше навчання завадить їй пройти його вчасно, і вона так і залишиться лялечкою в коконі. З добрий десяток разів вони сварилися через це, але мати наполягала, мовляв, таке вже батькове рішення, хоч насправді він ніколи не говорив нічого подібного. А зараз батькові слова неабияк вразили її й відкрили нові перспективи. — Ти серйозно? — спитала недовірливо.

— Так. Бо справа серйозна. Я не хочу, щоб розлучення виплило в газетах, але й не можу дозволити, щоби хтось наживався на нашій родині. Тим паче, тут ідеться про Каталіну, — додав він вже м'якше. — Вона й так настраждалася в житті, тому їй конче потрібно побачити рідне обличчя. Зрештою, може бути, що більшого їй і не треба.

За своє життя Каталіна зазнала немало горя. Спершу помер батько, тоді мати вийшла за чоловіка, котрий нерідко доводив її до сліз. А коли за кілька років не стало й мами, а вітчим покинув її, дівчина переїхала жити до родини Ноемі. Попри теплий прийом сім'ї Табоада, смерть батьків глибоко позначилась на ній. А пізніше, вже в юності, сталися нещасливі заручини, що закінчилися сварками і розбитим серцем. Був і ще один парубок — дещо недолугий, але наполегливий. Він уперто сватався до Каталіни кілька місяців, і здавалося, він їй подобається. Втім, справити гарне враження на батька Ноемі йому не вдалося, і той зрештою прогнав його геть. Схоже, після того невдалого роману Каталіна засвоїла урок, адже її стосунки з Вірджилом Дойлом були взірцем таємничості. А може, злукавив якраз Вірджил, змусивши Каталіну мовчати, доки виступати проти їхнього шлюбу стало запізно.

— Думаю, я зможу попередити когось в університеті, що буду відсутня кілька днів, — сказала Ноемі.

— Це добре. Я відправлю Вірджилу телеграму, щоб попередити про твій приїзд. Будь розумничкою і не розбовкай зайвого. Він — її чоловік і має право вирішувати за неї, але й ми не можемо зволікати, якщо він вирішить вчинити необдуманого.

— Мабуть, треба попросити у тебе розписку на підтвердження обіцянки про університет.

Батько повернувся за стіл:

— Наче я колись не дотримував слова. Тепер іди, повиймай квіти з волосся і збирай речі. Я тебе знаю, будеш до скону вирішувати, що вдягнути. До речі, ким це ти вирядилася сьогодні?

Батьку явно не подобався виріз на її сукні й оголені плечі.

— Це костюм весни, — відповіла Ноемі.

— У тих краях холодно. Якщо хочеш гуляти там у такому вигляді, краще прихопи светра, — сухо додав він.

Ноемі нічого не відповіла, хоч звичайно відрізала б щось дошкульно дотепне. Але цього разу, лише аж коли дала згоду на поїздку, збагнула, що нічого не знає про місце, куди їде, і людей, які там живуть. На неї чекає зовсім не прогулянка і не круїз. Та вона відразу заспокоїла себе тим, що раз батько відправляє її на завдання, значить, доведеться впоратися з ним. Вона вітряна? Дзуськи. Вона ще покаже йому серйозність, якої він так добивається від неї. Може, навіть після успіху — бо невдачі навіть уявити собі не могла — він погляне на неї по-новому: як на зрілу особистість.

2

Коли Ноемі була дитиною, Каталіна читала їй казки, в яких часто згадувався Ліс — місце, в якому блукали Гензель і Гретель, а Червона Шапочка зустріла вовка. Ноемі росла у великому місті, тому те, що ліси бувають і в реальному житті, в місцевостях, що їх можна знайти на атласі, збагнула вже значно пізніше. Канікули її родина проводила у Веракрузі, в бабусиному будинку біля моря, де високі дерева не росли. І навіть коли Ноемі подорослішала, ліси залишилися в її уяві такими, як вона бачила їх на картинках, коли була ще зовсім маленька: з чорними контурами по краях і яскраво-барвистими посередині. Тож було зовсім не дивно, що вона не одразу збагнула, що їде у ліс. Ель-Тріунфо стояв на схилі крутої гори, встеленому килимом диких квітів і порослому соснами і дубами. В долині паслися вівці, по кручах стрибали кози. Регіон був багатий на поклади срібла, і свічками з лою цих тварин освітлювали його численні копальні, тому їх розводили тут безліч.

Що вище піднімався потяг, наближаючись до Ель-Тріунфо, то більше краєвиди змінювалися. Землю борознили глибокі провалля, вгорі бовваніли гірські хребти; чарівні потічки перетворювалися на нестримні, бурхливі річки, і лихо тому, хто потрапить у їхні дикі течії. На підніжжях гір селяни плекали садки і поля люцерни, однак тут, крім кіз на скелях, не було видно нікого й нічого. Тутешня земля тримала свої багатства в глибині, а дерева не важніли від тяжких грон. Повітря дедалі рідшало, поїзд підіймався все вище, аж доки, зашипівши, не спинився.

Ноемі підхопила свої валізи. В дорогу зібрала всього дві, хоч і планувала взяти й свою улюблену скриню, та пізніше вирішила, що вона занадто громіздка. Втім, навіть так валізи були великі й важкі. На вокзалі було зовсім нелюдно. Та й вокзалом це місце було складно назвати: квадратна будівля з касою, за якою куняла касирка. У дворі, граючись у квача, ганяло троє хлопчаків. Підійшовши до них, Ноемі пообіцяла заплатити їм, якщо допоможуть віднести валізи, й малі радо погодились. Їхній худорлявий вигляд наштовхнув її на думку про те, чим живуть містяни тепер, після того як копальні закрили, а єдиним джерелом прибутку залишилися кози.

Хоч Ноемі й була готова до гірської прохолоди, та ріденька імла, що зустріла її на виході з вокзалу, стала несподіванкою. З цікавістю розглядаючись довкола, вона поправила бірюзовий капелюшок із жовтою пір'їною, а тоді здивовано глипнула на машину, що чекала на неї. Без сумніву, це була вона, позаяк інших автомобілів біля вокзалу не було. Розміри автівки одразу навiali їй думки про кінозірок двадцяти-тридцятирічної давнини. На такій машині в юності міг роз'їжджати її батько, хизуючись своїми статками.

От тільки автівка перед нею була старезна, брудна і облуплена. Сьогодні кінозірки на таких не їздять. Скидалася вона на звичайну стару таратайку, яку нашвидкуруч протерли від пилуки і виштовхали на вулицю.

Подумавши, що шофер має відповідати своїй машині, Ноемі очікувала побачити за кермом старенького дідуса, але назустріч їй вийшов молодик приблизно її віку, вбраний у вельветовий піджак. Мав біляве волосся й бліде обличчя — вона навіть не знала, що такі бліді люди взагалі існують. Він хоч на сонці буває? Стримано усміхнувшись, він сторожко подивився на неї.

Заплативши хлопцям за допомогу з валізою, Ноемі простягнула шоферові руку:

— Я Ноемі Табоада. Вас, певне, прислав містер Дойл?

— Так, дядько Говард наказав забрати вас, — відказав хлопець, легенько потискаючи її руку. — Мене звуть Френсіс. Сподіваюсь, ви доїхали добре. Це всі ваші речі, міс Табоада? Дозвольте допомогти вам?

Говорив поспіхом, кожне речення закінчуючи питанням, немов боявся стверджень.

— Звітть мене Ноемі. «Міс Табоада» звучить аж занадто офіційно. Так, це весь мій багаж і я залюбки скористаюся вашою допомогою.

Піднявши її валізи, він склав їх у багажник і відчинив їй передні дверцята. Наскільки їй було видно з вікна машини, місто було помережане звивистими вуличками, втикане барвистими кольоровими будиночками з вазонами на підвіконнях і міцними дверима; тут і там виднілися сходи між вуличками, височіла церква. У путівниках такий краєвид назвали б «старомодним».

Ель-Тріунфо, однак, у жодних путівниках не фігурував. Зараз тут панувала задушлива атмосфера занепаду. Будинки були хоч і барвисті,

зате з полупаними стінами, розсохлими дверима; квіти в половині вазонів були зів'ялі, та й загалом у місті годі було розгледіти якісь ознаки життя.

Це не було аж так дивно. Багато місцин, що процвітали від видобутку срібла і золота в колоніальну епоху, після війни за незалежність занепали. Вже пізніше, у спокійні часи Порфіріату¹, туди стали прибувати англійці й французи, які неабияк наживалися на природних багатствах краю. Однак тій другій хвилі поклала край революція. По всій країні й донині лишилося безліч містечок на кшталт Ель-Тріунфо, де можна надібати гарненькі церковки, зведені в часи, коли там крутилися гроші та люди. Нині ж у таких місцях земля вже ніколи не даруватиме багатств зі свого лона.

Тим часом як більшість поїхали з міста, Дойли залишилися. Мабуть, навчилися любити цей край, хоч Ноемі зовсім не вразили місцеві гірські краєвиди. Це було зовсім не схоже на ті порослі прекрасними деревами гори при заквітчаних долинах із її дитячих книжок. І зовсім не нагадувало те чарівне місце, про яке їй розповідала Каталіна. Як і стара машина, в якій вона їхала, місто було немовби сповите у дрантя колишньої величі.

Френсіс звернув на вузьку дорогу між горами. Повітря стало холодніше, туман — густіший. Ноемі потерла руки.

— Ще далеко? — спитала вона.

І знову Френсіс не дав чіткої відповіді:

— Не дуже, — протягнув він, неначе вони обговорювали питання, що не потребує поспіху. — Якби не погана дорога, я їхав би швидше.

Колись давно, поки ще працювала копальня, всі тутешні дороги були у гарному стані. Навіть біля Дому-на-Горі.

— Де?

— Це так ми називаємо маєток. Навіть дорога до англійського цвинтаря була гарна.

— Що, насправді англійського? — усміхнувшись, спитала вона.

— Так, — відповів водій, обіруч стискаючи кермо із силою, якої вона не очікувала в його слабенькому потиску.

— Цікаво, — мовила Ноемі, чекаючи на продовження.

— Ви ще побачите його. Це справжнє англійське кладовище. Дядько Говард хотів хоч десь мати шматочок Англії. Він навіть завіз туди землю з Європи.

— Так тужить за батьківщиною?

— Страшенно. Скажу вам більше: у Домі-на-Горі ми навіть не розмовляємо іспанською. Мій двоюрідний дід по-іспанськи не знає ані слова, Вірджил говорить, але зовсім поверхово, а мати не може зв'язати бодай речення. А ви... ви добре розмовляєте англійською?

— З шести років мала щоденні заняття, — відповіла вона, переходячи з іспанської на англійську. — Тому зі мною у вас не буде проблем. Дерева пощільнішали, під їхнім віттям панувала темрява. Ноемі ніколи не була прихильницею дикої природи. Востаннє біля лісу вона була, коли їздила на екскурсію в парк Дезьерто-де-лос-Леонес, де, досховаю накатавшись верхи, брат із друзями повели її стріляти по бляшанках. Було це два, а може й три, роки тому. Однак це місце не йшло ні в яке порівняння з тим — тут було значно дикіше.

З цікавістю вона оглядала висоту дерев і глибину ущелин. І те, й інше вражало. Туман погустішав, і їй стало страшно, що, коли звернути не туди, машина зірветься з кручі. Скільки мисливців за сріблом загинуло на цих стрімчаках? Окрім природних багатств, у горах завжди можна знайти і наглу смерть. Проте Френсіс, попри млявий вигляд, справляв враження вправного водія. Як правило, Ноемі не любила скромних чоловіків — надто вже вони діяли їй на нерви, — але цього можна й потерпіти. Врешті, сюди вона приїхала не до нього та його рідні.

— А ви, перепрошую, хто? — спитала вона, щоб відволіктися від думок про урвища й аварії.

— Френсіс.

— Я про те, хто ви Вірджилу? Його молодший кузен? Далекий дядечко? Темна конячка, про яку мені слід було б знати?

Ці слова вона промовила своїм коронним, дещо насмішуватим, тоном, який частенько застосовувала на коктейльних вечірках, щоби схилити до себе інших. Як і очікувала, хлопець відповів з легкою посмішкою:

— Ми кузени, двоюрідні брати. Він трохи старший.

— Я ніколи не розуміла цього «двоюрідні», «троюрідні». Для чого це? Коли до мене на день народження приходять родичі, я до всіх ставлюсь однаково, без усяких генеалогічних формальностей.

— Безсумнівно, це все полегшує, — щиро усміхнувшись, погодився Френсіс.

— А ви хороший кузен? У дитинстві я ненавиділа своїх двоюрідних братів. Вони завжди тицяли мене обличчям у торт, хоч *mordida* не входила в мої плани.

— *Mordida*?

— Це коли до того, як розріжуть торт, ти хочеш відкусити шматок. Але завжди знайдеться хтось, хто тицьне тебе в нього обличчям.

Сподіваюсь, у Домі-на-Горі ви так не робите.

— У нас нечасто бувають свята.

— Мабуть, ваша гора дуже висока, — сказала Ноемі перегодом.

Скільки б вони не їхали, дорога ніяк не закінчувалась. Під колесами авто хрускотіли гілки.

— Так.

— Я ще ніколи не була в будинку, який має власну назву. Навіть не знала, що так досі роблять у наші часи.

— Наша родина досить старомодна, — пробурмотів водій.

Ноемі скептично глянула на нього. Як сказала б її мати, ось кому треба їсти більше м'яса. Судячи з його тоненьких пальців, він жив на самій воді з медом. Ще й говорить мало не шепче. Он Вірджил, той значно здоровіший, солідніший. До того ж старший, як зауважив сам Френсіс: мав тридцять із гаком років — скільки точно, вона не пам'ятала.

Колеса наскочили на камінь чи якусь горбаку. З несподіванки Ноемі зойкнула.

— Даруйте, — вибачився Френсіс.

— Не думаю, що це ваша провина. Тут завжди такий туман? Їдеш наче в молоці.

— Це ще квіточки, — відказав він насмішкувато.

Що ж. Він бодай вміє сміятися.

Зненацька вони виїхали на рівнину, і будинок неначе сам вийшов їм назустріч із туману. Та який чудернацький! Будівля була вікторіанська на сто відсотків: черепичний дах, шикарні оздобы й брудні вікна.

Ноемі зроду не бачила нічого подібного. Це було зовсім не схоже на сучасні будинки її родини, друзів чи колоніальні споруди з червоного каменю.

Будівля лиховісно нависала над ними, як велетенська гаргуля. Вона могла б наганяти думки про привидів і прокляті місця, якби не виглядала настільки занедбаною. В деяких ставнях бракувало

дощечок, а дубовий ґанок страшенно рипів, поки вони йшли ним до дверей зі срібним молотком у формі кулака на кільці.

«Схожий на мушлю, що її покинув равлик», — подумала Ноемі про будинок. Думка про равликів перенесла її в дитинство, до ігор у дворі їхнього дому й мокриць, що, намагаючись сховатися, скручувалися під листочками. Згадала, як вони годували мурашок цукром, хоч мама й застерігала так не робити, і гладили смугасту кицьку, що полюбляла спати під бугенвілією і охоче йшла до дітей. Складно було уявити, щоб у такому домі жила кішка, чи хоча б канарейки, що бадьоро цвірінькали б у клітках, поки їх годують сонячними ранками.

Діставши ключі, Френсіс відімкнув важкі двері. Ноемі зайшла у передпокій, і їй одразу ж відкрився вид на широченні сходи з дуба й червоного дерева, з кругленьким вітражним віконцем у прольоті. Віконце кидало червоні, сині та жовті тіні на вицвілий зелений килим. Біля підніжжя сходів і віконця стояли статуї німф, мовчазних хранительок обійстя. На стіні біля входу колись висіло чи то дзеркало, чи то картина, овал від якої на шпалерах нагадував відбиток пальця, необачно залишений на місці злочину. Зі стелі звисав канделябр на дев'ять ріжків. Його кристали помутніли від старості.

Притримуючись лівою рукою за перило, сходами до них спускалася жінка. Хоч на вигляд була і не стара, вже мала сиві пасма у волоссі. Рівна постава і спритність рухів вказували на вік, ще далекий до старості, однак строга сіра сукня і твердість погляду додавали їй років, що, втім, іще не встигли позначилися на лиці.

— Мамо, це Ноемі Табоада, — мовив Френсіс, несучи валізи нагору. Усміхнувшись, Ноемі рушила за ним і привітно простягла жінці руку. Глянувши так, ніби дівчина дає їй протухлу рибину, та розвернулася і рушила вгору по сходах, кинувши через плече:

— Рада знайомству. Я Флоренс, племінниця містера Дойла.

Ледве стримуючись, щоб не сказати чогось дошкульного, Ноемі прикусила язика й у кілька кроків наздогнала Флоренс:

— Дякую.

— Я керую будинком, тому, якщо вам щось знадобиться, звертайтеся до мене. Ми маємо певні правила й очікуємо, що ви будете їх дотримуватися.

— Що за правила? — спитала Ноемі.

Минули віконце, вітраж у якому, як виявилось, складався у барвисту квітку. Синього кольору пелюсткам надавав оксид кобальту. Ноємі зналася на таких речах. Завдяки батьковому фарбувальному бізнесу — як він сам називав власну справу, — вона мала широкі знання у хімії, котрі, попри всі спроби викинути їх з голови, врізались їй у пам'ять, як слова дурнуватої пісні.

— Найголовніше наше правило — не порушувати спокій і не шуміти, — відповіла Флоренс. — Мій дядько, містер Говард Дойл, дуже похилого віку й більшість часу проводить у своїй кімнаті. Турбувати його не можна. По-друге, я відповідаю за догляд за вашою кухнею. Їй необхідний спокій, тому без потреби турбувати її також небажано. А ще не відходьте далеко від дому сама. Тут дуже легко заблукати, і можна ненароком впасти у провалля.

— Щось іще?

— Ми нечасто їздимо в місто. Якщо вам знадобиться вибратися туди, повідомте мене, і я скажу Чарльзу, щоб він вас відвіз.

— Хто такий Чарльз?

— Один із хатніх робітників. Прислуги в нас нині небагато, всього троє працівників, але вони служать нашій родині вже багато років. Вони увійшли у встелений килимом коридор, стіни якого прикрашали портрети в овальних рамках. Із глибини часів на Ноємі дивилися обличчя давно померлих Дойлів: жінки у чепчиках і пишних сукнях, суворі чоловіки в циліндрах і рукавицях. Такі люди могли б мати власний фамільний герб. Усі бліді, біляві — як Френсіс та його мати. Одне лице перетікало в інше, так що складно було відрізнити одну людину від іншої, навіть якщо пильно придивитися.

— Це ваша кімната, — сказала Флоренс біля дверей із декорованою кришталем ручкою. — Мушу попередити, що в нашому будинку не курять. Звісно, якщо ви схильні до цієї згубної вади, — додала, розглядаючи сумочку Ноємі, немов побачила пачку сигарет, що лежала в ній.

Згубна вада. Ноємі одразу пригадалися черниці, що займалися її вихованням. Та навіть перебираючи розарій², вона однаково навчилася бунтувати.

Ступивши до кімнати, Ноємі одразу звернула увагу на древнє ліжко з балдахіном, що постало неначе з якогось готичного роману. Його шторками можна наглухо відгородитися від світу. Френсіс поклав її

валізи під вузьким вікном. Воно було без вітража: вочевидь, у спальнях вітражів не ставили. Флоренс вказала на шафу з додатковими ковдрами.

— Тут, на високогір'ї, буває дуже холодно, — сказала вона. — Сподіваюся, ви взяли з собою светр.

— У мене є ребозо³.

Відкривши скриню в ногах ліжка, жінка дістала свічки й один з найогидніших підсвічників, які Ноемі колись бачила: срібний, із херувимом при основі. Закривши скриню, Флоренс поставила його на кришку.

— Електричне освітлення встановили у 1909 році, перед самою революцією. За ті сорок із лишком років, що минули відтоді, тут майже нічого не змінилося. У нас є генератор, якого вистачає лише для роботи холодильника і кількох ламп, але на освітлення всього будинку йому бракує потужності. Відповідно, ми досі користуємося свічками й олійними світильниками.

— Я навіть не знаю, як користуватися олійним світильником, — усміхаючись, відповіла Ноемі. — Ніколи не була у справжніх походах.

— Базовий принцип зрозуміє навіть дитина, — сказала Флоренс і відразу ж продовжила, не даючи Ноемі вставити й слово: — Бойлер може виходити з ладу. За будь-яких обставин не приймайте гарячий душ. Помірно теплої ванни буде достатньо. Також у кімнаті немає опалення, зате у залі є великий камін. Френсісе, я нічого не забула? Ні? Ну от і добре.

Жінка говорила, дивлячись на сина, однак часу на відповідь йому не дала також. Ноемі здалося, що в її присутності говорити зайвого не дозволялося нікому.

— Я хотіла б побачити Каталіну, — сказала вона.

Либонь, вважаючи, що їхню розмову завершено, Флоренс уже взялася за дверну ручку.

— Сьогодні? — спитала вона.

— Так.

— Їй саме час приймати ліки. Після них вона спатиме.

— Мені вистачить і кількох хвилин.

— Мамо, вона приїхала здалеку, — втрутився Френсіс.

Його слова застали Флоренс зненацька. Здивовано звівши брову, вона глянула на хлопця і склала руки.

— Гадаю, в міській метушні час сприймається зовсім інакше, — мовила вона. — Коли хочете побачити її зараз, ходімо зі мною. Френсісе, чому б тобі не спитати в дядька Говарда, чи не приєднається від до нас за вечерею? Не хотілося б якихось несподіванок. Іншим довгим коридором Флоренс повела Ноемі до кімнати з таким самим старомодним ліжком, декоративним туалетним столиком із розкладним дзеркалом і великою шафою, в якій вмістилася б невеличка армія. Шпалери тут були блакитні, з квітковим візерунком. Стіни прикрашали невеликі картини у срібних рамках із морськими й гірськими пейзажами — не місцевими, ймовірно, англійськими. Під вікном стояло крісло. В ньому, спрямувавши погляд у вікно, сиділа Каталіна. Коли Флоренс та Ноемі увійшли, вона навіть не поворухнулася. Її каштанове волосся було зібране у хвіст. Ноемі готувалася побачити іншу людину — хвору, немічну, — проте Каталіна не дуже відрізнялася від тієї, яку вона пам'ятала ще з Мехіко. Хіба що оздоблення кімнати, либонь, дещо підсилило її природну неквапливість — оце й уся переміна.

— За п'ять хвилин вона має прийняти ліки, — сказала Флоренс, дивлячись на годинник.

— Я постараюся вкласти в цей час.

Жінка вийшла, явно невдоволена. Ноемі підійшла до кухні, однак та навіть не глянула на неї і продовжувала сидіти, відсторонено дивлячись у вікно.

— Каталіно, це я, Ноемі.

Вона обережно поклала руку їй на плече, і лише по тому Каталіна звернула на неї увагу і всміхнулася.

— Ноемі, ти приїхала.

Кивнувши, вона стала перед Каталіною:

— Так. Батько прислав мене провідати тебе. Як ти? Що сталося?

— Погано, Ноемі. В мене туберкульоз, але зараз я почуваюся краще.

— Ти надіслала нам листа, пам'ятаєш? У ньому ти писала якісь дивні речі.

— Я майже не пригадую того, що написала, — відказала Каталіна. — Мене лихоманило.

Каталіна була старша від Ноемі на п'ять років. Різниця невелика, та в дитинстві роль головної була на ній. Ноемі пам'ятала, як вони разом сиділи, вирізаючи сукні для картонних ляльок, і ходили в кіно, після

чого Каталіна розповідала їй казки. Тепер же їй було дуже дивно бачити її такою — залежною від інших, адже в минулому все було якраз навпаки. Це зовсім не сподобалось Ноемі.

— Твій лист дуже занепокоїв батька, — сказала вона.

— Мені шкода, люба. Не слід було писати його. Мабуть, у місті в тебе безліч важливіших справ: друзі, навчання. Але тобі довелося приїхати аж сюди лише тому, що я надряпала якусь маячню на клаптику паперу.

— Хай це тебе не хвилює. Я однаково хотіла приїхати до тебе в гості. Ми давно не бачились. Чесно кажучи, я очікувала, що ти сама приїдеш до нас.

— Так, — відповіла Каталіна. — Я й сама планувала. Але цей будинок неможливо покинути.

Вона впала в задуму. Її глибокі карі очі потьмяніли, вона привідкрила рот, наче збиралася щось сказати, та натомість глибоко вдихнула, затримала подих, повернула голову і кашлянула.

— Каталіно? — промовила Ноемі.

— Час пити ліки, — сказала Флоренс, заходячи до кімнати з пляшечкою і ложечкою у руках. — Відкрий-но рота.

Каталіна покійно випила, Флоренс довела її до ліжка і вкутала по саму шию.

— Ходімо, — сказала вона Ноемі. — Їй потрібен відпочинок.

Поговорите завтра.

Каталіна кивнула. Провівши Ноемі назад до кімнати, Флоренс коротко розповіла, що і де знаходиться в будинку: тут — кухня, там — бібліотека. Відтак додала, що о сьомій проведе її на вечерю. Ноемі розпакувала валізи, повісила одяг у шафу й пішла до ванної — освіжитися. Тут стояли старовинна ванна і шафка, стеля була вкрита пліснявою. Кахлі навколо ванни були потріскані, однак на триногій табуретці лежали свіжі рушники, а халат на вішаку мав вигляд чистого. Клацнула вмикач на стіні, однак освітлення у ванній не працювало. У спальні ж не було жодної електричної лампи, зате знайшлася розетка. Отже, про свічки й олійні світильники Флоренс не жартувала. Відкрила сумочку й намацала сигарети. За попільничку використала чашечку з напівголими купідончиками, яку знайшла на тумбочці. Зробивши кілька зтяжок, вирішила відійти до вікна, аби Флоренс не почула запаху. А втім, воно не відчинилося. Лишалось просто стояти біля нього, виглядаючи в туман.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ